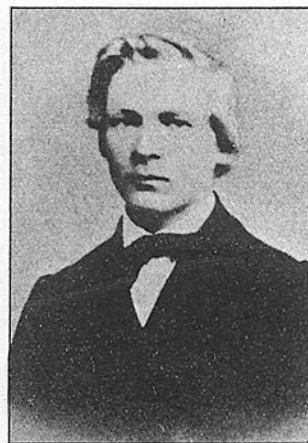

Chr. Nyrop (Marke).

Kgl. Kapelm. Fr. Marke ×
og hans Brødre.

Chr. Jensen (Aagaard).

Nogle lykkedes det at kæmpe sig ud af det og vinde sig et anerkendt Kunstnernavn som Professor *Chr. Petersen*, Sangeren *Nyrop* og — for at nævne en af de sidste af de gode gamle Landsbyspillemand — kgl. Kapelm. *Fr. Marke*. Da Chr. Petersen var 14 Aar, maatte han ved sin Spillemandsvirksomhed alene sørge for sin Moder og sine Søsken; hvor ofte har denne Dreng ikke spillet til de store fem Dages Bryllupper paa Røsnæs, trolig assisteret af den jævnaldrende *Jens Larsen* fra Nyrop! Naar Christian havde gaaet den lange Vej fra Kallundborg til Nyrop By for at tage *Jens Larsen* med, fik de Lov til at ride videre paa en af dennes Faders Heste. Og paa den sad da de to Drengene med hver sin Violin i det rødbrogede Kalveskind under Armen; de talte da om hvor dejligt det vilde være hvis de engang kunde blive saa store Kunstnere, at de kunde komme til at spille til Koncert sammen. Og virkelig! Mange Aar efter var Det kgl. Theaters Kunstnere paa en Tourné, og blandt disse var den forgudede Sanger *Nyrop* og den talentfulde Bratschist, Professor *Chr. Petersen*. De mindedes da deres Spillemandsvirksomhed i Drengene og deres Ønske paa den natlige Ridetur.

Røsnæs havde for Resten sin egen Spillemand „Kejtespilleren“. Navnet havde han faaet, fordi han førte Buen med venstre Haand og spillede med højre, Strengene osv. vendte modsat. Mærkværdigt nok klarede han sig udmærket.

Enkelte af Landbefolkningen kunde nære en rørende Kærlighed til Musikken. Som nu den Bonde der elskede at spille Violin, men ikke maatte for Konen. Hun taalte ikke Musik i sit Hus, vilde ikke høre en Tone — som om der ikke var nyttigere Ting at tage sig for. Men Manden? Ja, han fandt sig sagtmodigt i at give Afkald paa Musikken for Husfredens Skyld, han havde maaske hørt om, hvorledes det var gaaet en anden Spillemand der østerpaa, hvis Violin Konen uden videre puttede i Kakkellovnen og derved bragte Spørgsmaalet ud af Verdenen. Men om Natten, naar Konen var faldet i Søvn, stod han op, tog sin Violin, listede sig op i Øverststuen, hvor Konen ikke kunde høre ham, og der satte han sig i Mørket og Kulden og spillede og drømte sig bort til en anden og bedre Verden.

Af de mange Landsby-Spillemand her i Nordvestsjælland skal jeg her mere udførligt omtale enkelte.

Jens Rasmussen er født i Sandby 1822, Elev af Herman i Vinstrup, spillede Violin og Klarinet, han var en af de dygtigste Spillemand paa sin Egn. Der fortælles, at da han engang som ungt Menneske var ude at spille til Gilde, vilde de ældre Spillemand gøre ham til Grin, hvortil de foreslog ham at „spille for“. Følgelig som han var, opfyldte han deres Ønske med det Resultat, at han spillede dem sønder og sammen. *Jens Rasmussen* deltog i Trearskrigen, blev gift og fik en Gaard i Veddinge paa ca. 80 Td. Land. I over 25 Aar var han Folkethingsmand for Holbæk

Jens Rasmussen.

Amts femte Valgkreds. Da han blev Rigsdagsmand, lagde han Spillemandsvirksomheden paa Hylden. Han har komponeret en Mængde Danske, af hvilke der her i Heftet er meddelt et Par Prøver. *Jens Rasmussen* døde den 18. Decbr. 1890.

Gaardejer og Musiker *Herman Christensen* i Vinstrup, er født i Nørager den 22. Febr. 1817, hans Fader var Sognefoged *Christen Jensen* i Nørre Jernløse. *Herman Christensen*, der havde faaet lidt Violinundervisning hos Boghandler *Berthelsen* i Holbæk, var ubestrideligt et stort Violin-geni, og der er ingen Tvivl om, at han kunde have drevet det vidt, dersom han havde faaet den rette kunstneriske Uddannelse. Men derpaa var der ikke at tænke i de Tider. *Herman* var Bonde i Vinstrup, og Arbejdet paa Gaarden skulde gøres. Ældre Folk der paa Egnen fortæller,

Herman Christensen.